

Embrionul uman - ființă unică și irepetabilă

Dumnezeu a creat viața sub toate aspectele ei, iar în ceea ce privește viața omenească, El a arătat o grijă deosebită. „Viața omenească nu este produsul devenirii spontane a lumii, ci, pentru apariția ei, Dumnezeu a avut o grijă deosebită: omul nu apare la poruncă, ci în urma unui sfat și a unui act special al Sfintei Treimi, act exprimat de aghiograf prin termenul de plăsmuire și de suflare de viață. Viața omenească nu este determinată doar de plăsmuirea omului din pământ, ci și (sau mai ales) de suflarea viu-făcătoare a lui Dumnezeu. Aceasta ne dovedește faptul că omul nu este simplă ființă biologică, ci este deodată suflet viu (Facere 2, 7) și trup omenesc (nu orice trup) viu. Așa a apărut primul om (Adam), așa au apărut, apar și vor apărea - cu voia lui Dumnezeu - oamenii în istorie: suflete vii în trupuri vii”, spune Comisia de Bioetică a Patriarhiei Române.

Omul este, așadar, o ființă psiho-fizică ce a fost și este creată de Dumnezeu după chipul Său (Facere 3, 28), în vederea asemănării cu El. „Consecința logică a acestei învățături și credințe este aceea că toate ființele omenești sunt în mod fundamental egale între ele în ceea ce privește natura și vocația lor. Ele posedă deodată, actual și potențial, aceeași demnitate și aceeași valoare: sunt chip al lui Dumnezeu, dar chip într-un continuu proces de asemănare cu Dumnezeu. Revelația (consemnată în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție) ne oferă suficiente dovezi că ceea ce s-a zămislit în femeie este ființă omenească (nu simplu „produs de concepție”), care nu exclude grija lui Dumnezeu și care trebuie să se bucure de respectul datorat demnității umane. Cum Biserica are o grijă deosebită față de ființele umane neputincioase și fără apărare, nu poate să nu se îngrijoreze cu privire la cele mai neputincioase ființe omenești, embrionii umani și pruncii nenăscuți”, mai spune Comisia de Bioetică.

Embrionul, ființă unică și irepetabilă

Teologul Jean-Claude Larchet, în lucrarea sa „Etica procreației în învățătura Sfinților Părinți”, alocă un capitol embrionului uman. Acesta susține că „teoria însuflețirii imediate a omului, prin care se admite că el primește dintru început un suflet deplin, care îl face din clipa în care a fost conceput o ființă omenească deplină, un ipostas cu o existență independentă și o persoană, corespunde Tradiției Bisericii de Răsărit, primită de timpuriu și păstrată până în

ziua de azi". Însuflețirea imediată a omului este afirmată pe scurt la Sfântul Irineu, își găsește temeiuri în opera Sfântului Grigorie de Nyssa, câștigă la Sfântul Maxim Mărturisorul întreaga sa precizie în cadrul unei antropologii creștine profund elaborate și este apoi confirmată de Părinții care au urmat.

„Prin concepția creștină, care-l consideră drept ipostas, embrionului i se recunoaște o valoare în sine și, de asemenea, este privit ca o ființă unică și irepetabilă, a cărei existență are astfel o valoare absolută, care obligă la respectarea sa, cu atât mai mult cu cât se consideră totodată că are de la început un suflet rațional și mintal; el este văzut de asemenea ca persoană, care își transcende realitatea biologică și chiar pe cea psihică, legată în chip obiectiv de o realitate mai presus de ea. În termeni biblici, această legătură se exprimă prin încredințarea că embrionul, din prima clipă a existenței sale, poartă în el chipul lui Dumnezeu și este merit să dobândească asemănarea cu El în cadrul unei dezvoltări continue, care transcende dezvoltarea sa biologică”, mai spune Jean-Claude Larchet.

Multe alte considerații vin să confirme în ochii Părinților valoarea embrionului uman și respectul care i se datorează, în special faptul că sufletul său este creat de Dumnezeu, sau faptul că el este privit ca un dar al lui Dumnezeu, care se cuvine cinstit ca atare, sau încă și faptul că Logosul lui Dumnezeu, făcându-Se om, a binevoit să fie El însuși prunc în pântecele Fecioarei, sfînșind prin chiar dumnezeirea Sa această primă modalitate și primă etapă a existenței omenești. „Ideea exprimată de Sfântul Maxim Mărturisorul că logosul oricărei ființe omenești - în care se cuprind ipostasul și natura ei, venirea la existență într-un anumit moment și destinul său spiritual - a fost definit de voința dumnezeiască și își are temeiul în Logosul dumnezeiesc mai înainte de toți vecii vine și ea în sprijinul recunoașterii valorii embrionului și fătusului uman, ca și ideea, dezvoltată de unii Părinți, că el continuă să trăiască și chiar să crească în veșnicie, potrivit unei alte modalități de a fi, până la o maturizare care-i permite să se împărtășească de bunătățile dumnezeiești”, conchide teologul Jean-Claude Larchet.

Părinții vorbesc de apariția simultană a trupului și a sufletului

„Am susținut tovarășia cărnii și a sufletului de la început, de la unirea semințelor înseși, și până la completa dezvoltare a fătului.” „De la zămislire trupul și sufletul sunt în același timp semămate, formate și aduse la viață.” (Tertulian)

„Sufletul nu este anterior trupului cât privește existența; și nici trupul nu se formează înaintea lui, ci aceste două elemente apar în același moment” (Sfântul Irineu)

„(...) îngerii sunt cei care aduc sufletul înainte de zămislire, iar când se spune în Evanghelie «pruncul a săltat (...) în pântecele meu» (Lc. 1, 44), aceasta arată că avea suflet.” (Clement Alexandrinul)

„N-a fost dată nici o întâietate unuia sau altuia, nici sufletului față de trup, nici invers, pentru ca nu cumva din pricina unei deosebiri de timp să ajungă omul în vrajă cu sine însuși (...). Așadar, cu dreptate se poate spune că nici sufletul nu exista înainte de trup și nici trupul nu există înainte de suflet, ci pentru amândoi nu-i decât un singur început (...), și anume în primele momente ale venirii noastre pe lume.” „Embrionul este un izvor de căldură și de putere, dovadă că este însuflețit.” (Sfântul Grigorie de Nyssa)

„Trupul și sufletul sunt părți ale omului, și părțile au cu necesitate o referire una la alta - pentru că ele constituie întregul care le caracterizează -, iar cele referitoare una la alta sunt din cele ce totdeauna și oriunde au venit la existență deodată, constituind ca părți, prin întâlnirea lor, forma întreagă.” „E cu neputință ca sufletul și trupul, ca părți ale omului, să existe în timp unul înaintea altuia, pentru că altfel «logosul» - adică definiția esențială a omului -, la care se raportează fiecare dintre ele, se va evapora.” (Sfântul Maxim Mărturisitorul)

„Trupul și sufletul au fost făcute simultan (de Dumnezeu), și nu întâi unul și apoi celălalt (...).” (Sfântul Ioan Damaschin)

„Sufletul se dă în același timp cu trupul, așa încât este împreună existent cu el și de o vârstă, din clipa formării trupului. Într-adevăr, omul a fost făcut în același timp din trup și suflet și ele nu sunt cumva unul mai înainte de celălalt sau unul după altul.” (Sfântul Nichita Stithatul)

din cotidianul „Lumina”